

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1628. usque ad annum 1634

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118871

§. 74. Res Gestæ a Joanne de Werth Bavarici Equitatus Præfecto, & Suecis
Belliducibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67394)

constantia defuerit, rei successus testatum reliquit. Sæc. XVII.
A. C. 1633.

§. LXXIV.

Res gestæ a Joanne de Werth Bavarici Equitatus Præfedito, & Suecis Belliducibus.

Ineunte hoc anno Joannes de Werth paucorum Equitum, quibus præerat, præsidio Suecos iterata clade prostraverat; postquam enim compererat, quod hi annonam ad Weissenburgenses adveherent, mox facto impetu illos aggressus, captis ferme quadringentis, quingentos trucidavit, profligatisque variis Suecorum legionibus Vinariensis Ducis equites prope Ebermanstadium, & Sperreuterum Boicis spoliis onustum Kaufringæ iterato prælio devicit, ac non sine luculenta hostium clade in fugam egit. Interim vero Gronsfeldius & Merodius Comes Oldendorpium ad Vifurgin Suecis eripere tentabant; verum a Georgio Luneburgensi Duce præpediti Hameliam jam tertio Mense a Suecis, Hassisque arte cinctam liberare aggrediebantur, infausto tamen successu; quippe cum magna suorum clade, amissisque belli tormentis die octava Julii repulsi sunt, ipsomet Merodio ibidem trucidato, decimo post die

Rr 5

Sæc. XVII. die Dux Hameliam & paulopost Osm
A. C. 1633. brugum, aliasque urbes deditione cepit. Interea Joannes Philippus Rhingravio seu Rheni Comes, qui pro Suecis utrumque Rheni Circulum moderabatur, quatuor urbes Helvetis vicinas, Rhinfeldiam, Lauffenburgum, Seckingam, & Waldshutum Suecicæ præsidio munierat, frustra reclamantibus Pagis Catholicis: quo facto Henricus, Constantiam urbem, qua parte Helvetiam respicit, eo validius oppugnare cæpit, captoque Gonoduro oppido huic urbi assidua verberatione, & iteratis irruptionibus extremam vim intulit, verum Wolfeggi Comitis, & præfidiariorum fortitudine identidem repulsus obsidionem solvit, junctisque viribus unacum Rhingravio, & Wittenbergico Duce in Alsatiam penetravit, cæsoque Montecuculo Brisacæ Præfecto hanc civitatem toto belli apparatu obsidere cæpit: postquam vero Feriæ Dux Mediolanensis Gubernator cum viginti quinque Hispanorum milibus ex Italia advenerat, Aldringerio junctus Rhingravium soluta obsidione Colmariam usque repulit, ac sine dubio ad internecionem delevisset, si Aldringerium in certæ victoriæ societatem pertrahere potuisset: sed prævaluit Wallensteinii auctoritas, qui Al-

Sæc. XVII.
A. C. 1633.

dringerio, si absque ejus mandato cum hoste pugnaret, mortem comminabatur; quamvis enim Wallensteinius Steinaviæ Suecorum Equitatu in fugam acto omnes pedites captos abstraxisset, cæsoque Duvallio Sueco in Silesia hostem ex pluribus oppidis repulisset, & Francofordia ad Oderam vi, Landspergam vero deditioe cepisset, nihilominus Bohemiam sibi vendicandi desiderio flagrans, victoriarum cursum ipse sistere voluit, cumque nihil propius esset, quam ut Sueci ex tota Pomerania ejicerentur, Bernardo Vinarienti Duci sese cum Hornio jungendi ac Baviaræ Ducatum opprimendi opportunitatem præbuit, unice eo intentus, ut Feriæ Ducis, cujus gloriæ vehementer invidebat, consilia everteret: eo sine Aldringerio in mandatis dabat, & iterum molestiis, & annonæ penuria Ducis copias dissipare satageret. Inde factum, ut Feria solus tot hostibus impar, exercitum suum in hiberna per Baviaræ disponere coactus, non multo post mærore ac sinistro successu tædio vita excederet. Magis prospera fors Cæsareis in Alsatia inferiore ardebat; postquam enim Neoburgum & Hagenoam urbes bellico stratagemate intercepterant, rustici uno agmine factio Suecos milites magno numero trucidaverunt.

Sæc. XVII. ceciderunt, donec tandem a Rheingardis
A. C. 1633. vivo coacerentur.

§. LXXV.

*Landsperga a Suecis capta, eorum
sævitia.*

*Adlzreit.
Annal. Boic.
l. 18. part. 3.
Theatr. Eu-
rop. tom. 2.*

Postquam igitur Bavaria hostium in-
ursionibus late patuerat, Hornius
& Bannerus Suecici Ductores in No-
cum moverunt, ubi Aldringerus Land-
sperga ad lycum, Memminga & Rain
recuperatis Campidonam armata vi Sue-
cis eripuit, & Hornium, qui Biberach
suppetias ferre festinabat, interciperi
statuit, quem tamen efugit Hornius
cum enim Cæsarea castra tam valde
munita cerneret, ut sine luculenta fru-
rum strage percurrere haud posset.
mutato consilio Mindelheimium &
Kauffburum occupavit, Aldringerum
quem in Wirtembergiam recta tendere
noverat, insecutus: Jamjam cum suis
copiis Lauteram pervenerat, cum pro-
mum ejus agmen Bavari, sine Ducto-
ris imperio aggressi illorum ordines pro-
sternerent, mox tamen ab Hornii copiis
repressi in castra sese recipere compulsi
sunt: Nec benignior fortuna Erbaei fuit
Bavaris legionibus adspirabat; has e-
nim Hornius primo impetu fudit, fra-
gavitque, turmisque aliquot per Dis-
sus